

„Illesztő”

A cigány kultúráról az iskolában

és az óvodában

Tisztelt Igazgató Úr/ Asszony!

Az **Utolsó Padban Egyesület** nevében ezúton szeretettel és tisztelettel **meghívom** Önt és kollégáit a cigány kultúrát népszerűsítő interaktív programsorozatunk első délutánjára.

Program: 13.00-13.30: A cigány kisebbségi oktatás jogi szabályozása

Előadó: Raduly István az OKM osztályvezetője

13.30-15.00: **A cigány népzene és táncok**

Kovalcsik Katalin a Zenetudományi Intézet munkatársa

15.00-16.00: **Cigány meseajánló az általános iskolák 1-6. osztályában tanító pedagógusok számára**

Előadó: Menyhért Ildikó, pedagógus, cigány kisebbségi oktatási szakértő

Ideje: 2010. május 18. 13.00 óra Budapest

Helye: Budapest, 7. kerület Wesselényi utca. 17.

Összefoglaló Kovalcsik Katalin előadásáról

A népzene tájegységek szerint: A Nógrád megyei cigány nyelvű romungró dalok (Erdős Kamill kutatása alapján), Észak-Magyarország, Északkelet-Magyarország. Műfajok: lassú, lírai dal, táncdal, botoló nóta. A hangszeres hagyományok kreatív felhasználása: a lassú dalok többszólamúsága; a táncdalok előadási jellegzetességei (pergetés, szájbölgözés, hangszerpótló eszközök, esztam-ritmus). Szolgáltatót (és részben alkalmazott) hagyományok: betlehemezés, karácsonyi kántálás, csillagjáték. Alkalmazott hagyományok: búcsús és halottas énekek. A román elem használata a narratívokban (para-románi).

A magyar cigányok táncai: páros cigánytánc, botoló tánc. Vázlatos nemzetközi kitekintés a magyar nyelvterületre.

Az oláh cigányok zenéje és táncai

Az oláhcigány narratív hagyomány: A cigány nyelv mint a közösségi értékrend hordozója: a hétköznapi és a rituális beszéd különbsége; a formális-rituális beszéd műfajai és jellemzői; az oláhcigány "igaz beszéd" (*csácsi vorba*) definíciója. A férfi és női éneklés "igazsága". Az éneklés, mint közösségi esemény formai feltételei: formális viselkedés, formális beszéd, kötelezően aktív részvétel. Az oláhcigány népzene két műfaja ('lassú' vagy 'asztali' dal *loki / meszalyaki gyili* és 'tánc-' vagy 'ugrós dal' *khelimaszki / xuttyadi gyili*) és jellemzői (népköltészeti jellemzőkkel); történeti változása egy cigány közösség zenéjének tükrében (Püspökladány). Az oláh cigányok táncai. Vázlatos nemzetközi kitekintés: Európa főbb oláhcigány csoportjai és zenekultúrájuk.

A beások népzenei hagyományai

Műfaji sokféleség: dalbetétes mese és történet, régi és új stílusú lassú, lírai dal, táncdal, karácsonyi ének (korinda). A beás népzene kultúra megújítása a Dunántúlon. Elképzelések a dalok eredetéről: a "komponálás". Zenélési szokások. Hangszeres zenészek, a nemzetközi és a magyarországi cigány himnusz eredete. A beások táncai. Nemzetközi kitekintés.

A dalok és táncok bemutatásában közreműködnek a Romano Glaso és a Khamoro Együttesek

Összefoglaló Menyhért Ildikó előadásáról:

A cigány mesegyűjtés, mesekutatás. Romungró, oláhcigány és beás cigány mesék. Értékrend és a család szocializációs funkciójának megjelenése egyes mesékben. A felnőtteknek szóló cigány mesék gyermekek számára történő átdolgozásának kérdései.

A RÉSZVÉTEL DÍJA 1000 FT, MELYRŐL A HELYSZÍNEEN SZÁMLÁT ADUNK!

A programot a Fővárosi Önkormányzat támogatja

Részvételi szándékukat kérjük, szíveskedjenek jelezni az upe@freemail.hu címen!